

UDENRIGSMINISTERIET
Nordgruppen

EUK, j.nr. 400.A.5-0-0
Den 17. januar 2008

Rådsmøde (almindelige anliggender og eksterne forbindelser)
den 28.-29. januar 2008

SAMLENOTAT

<u>1. Det vestlige Balkan</u>	<u>2</u>
<u>2. Mellemøsten.....</u>	<u>5</u>
<u>3. Sudan.....</u>	<u>7</u>
<u>4. Iran</u>	<u>9</u>
<u>5. (Evt.) Libanon.....</u>	<u>12</u>
<u>6. Pakistan.....</u>	<u>14</u>
<u>7. Kommissionens forslag til en stabiliserings- og associeringsaftale mellem de Europæiske Fællesskaber og deres medlemslande og Republikken Serbien samt interimsaftale på det handelsmæssige område.....</u>	<u>16</u>

1. Det vestlige Balkan

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat

1. Resumé

Der ventes en drøftelse af Det vestlige Balkan med fokus på Serbien og Kosovo. Efter mødet i Det Europæiske Rådet forventes Rådet at drøfte modaliteter for den civile ESDP-mission i Kosovo.

2. Baggrund

Det Europæiske Råd noterede i december 2007, at forhandlingerne om en statusløsning for Kosovo gennem trojkaprocessen var afsluttet uden resultat, og at mulighederne for en forhandlet løsning mellem Serbien og Kosovo dermed var udtømte. Det Europæiske Råd gjorde det klart, at status quo i Kosovo ikke er holdbar, og at der er brug for en afklaring af Kosovos status. Det Europæiske Råd besluttede, at EU er parat til at påtage sig en ledende og koordinerende rolle i Kosovo, bl.a. gennem indsættelse af en ESDP-mission indenfor politi og retsvæsen. FN's generalsekretær noterede sig i sin rapport om UNMIK til Sikkerhedsrådet den 31. december, at EU er villig til at påtage sig en ledende rolle i Kosovo. I forlængelse heraf fortsætter EU forberedelsen af ESDP-missionen indenfor politi og retsvæsen og af etableringen af stillingen som EU's særlige repræsentant i Kosovo (EUSR).

ESDP-missionen i Kosovo vil blive EU's hidtil største og mest komplekse civile ESDP-engagement. Missionen vil have til formål, dels at gennemføre statusløsningen inden for politi- og retsområdet, dels gennem rådgivning, monitorering og træning at medvirke til opbygningen af de lokale politi- og retsmyndigheder. Missionen ventes at få udøvende beføjelser inden for områder som etniske forbrydelser, krigsforbrydelser, korruption samt økonomisk og anden organiseret kriminalitet. EU lægger dog samtidig stor vægt på lokalt ejerskab.

På nuværende tidspunkt ventes ESDP-missionen at omfatte omkring 1850 udsendte medarbejdere. Heraf vil godt 1450 være politifolk og mere end 200 retsstatseksperter - primært anklagere, dommere og fængselspersonale. Hertil kommer et mindre told-element samt administrativt personale. I politidelen indgår et særskilt "robust" element på omkring 500 særlige politifolk, der sammen med lokalt politi og NATO-styrken i Kosovo får ansvar for "crowd & riot control". Afhængigt af vurderingen af sikkerhedssituationen kan såvel det generelle politibidrag som det robuste element blive forøget.

Danmark forventer at stille over 40 mand til missionen. Danmark har allerede fået 3 af i alt 22 lederstillinger i missionen.

Efter valget i Kosovo den 17. november 2007 er der dannet en koalitionsregering under ledelse af Hashim Thaci.

Der er udskrevet præsidentvalg i Serbien. Der er 9 kandidater opstillet til første runde af valget den 20. januar 2008. En eventuel anden runde mellem de to kandidater, som får flest stemmer i første runde, vil finde sted den 3. februar 2008.

3. Hjemmelsgrundlag

ESDP-missionen ventes vedtaget med hjemmel i TEU artikel 14 og 25, stk. 3..

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet forventes at drøfte modaliteterne for den civile ESDP-mission, der ventes vedtaget kort efter rådsmødet.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes at have konsekvenser for statsfinanserne gennem indvirkningen på EU's budget. Udsendelsen af en ESDP-mission vil blive finansieret over de dertil afsatte midler på EU-budgettet (FUSP) for 2008. Størrelsen af udgiften er endnu ikke fastlagt, men vil højst sandsynligt ligge i størrelsesordenen 165-200 mio. euro pr. år. EU's FUSP-budget er i 2008 samlet på ca. 285 mio. euro. Danmark betaler ca. 2 % af EU's udgifter. De danske politifolk finansieres indenfor rammerne af den internationale politireserve på 50 mio. kr., mens øvrige danske deltagere i missionen finansieres over Udenrigsministeriets Naboskabsprogram og rammen for det Internationale Humanitære Beredskab.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter udsendelsen af en civil ESDP-mission til Kosovo.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at de øvrige medlemslande støtter den civile ESDP-mission.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 10. -11. december 2007.

Folketingets Europaudvalg er tidligere informeret om udviklingen i forberedelsen af ESDP-missionen, herunder senest i forbindelse med forelæggelse og afrapportering fra Det Europæiske Råd i december 2007.

2. Mellemøsten

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte situationen i Mellemøsten i lyset af den seneste udvikling. Fokus forventes at være på fremdriften i forhandlingerne efter konferencen i Annapolis den 27. november 2007, donorkonferencen i Paris den 17. december 2007 og præsident Bushs besøg i Israel og de palæstinensiske områder 9.-11. januar 2008 som led i en otte dages rundtur i regionen. I lyset heraf forventes EU's og kvartettens rolle drøftet. Der vil muligvis blive vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

Den 17. december 2007 afholdtes en donorkonference i Paris med det formål at indsamle donormidler til at gennemføre den palæstinensiske reform og udviklingsplan (PRDP) på kort og mellemlang sigt. På konferencen blev der afgivet tilsagn for i alt 7,483 mia. USD for perioden 2008-2010 til støtte for det palæstinensiske selvstyre, hvilket overstiger det forudsete finansieringsbehov. EU og medlemsstaterne bidrager med 53 % af de afgivne tilsagn.

For at støtte op om Annapolis konferencen og det nye momentum i den israelsk-palæstinensiske fredsproces har den høje repræsentant Solana i samarbejde med Kommissionen fremlagt en handlingsplan for EU's engagement. I planen peges på en række indsatsområder som EU vil forfølge i sammenhæng med fremdrift i fredsprocessen. Der peges på støtte til palæstinensisk statsdannelse (politiindsats, institutionsopbygning og god regeringsførelse, økonomisk vækst og told/handel), støtte i en overgangsperiode (til PA's budget, reformer og humanitær hjælp) samt støtte til konfliktløsning (indsats rettet mod Østjerusalem, flygtninge og sikkerhedsarrangementer).

Præsident Bush besøgte Israel og de palæstinensiske områder 9.-11. januar 2008 som led i en otte dages rundtur i regionen. Der har i forbindelse med besøget været fornyet mødeaktivitet mellem parterne og parterne med USA, og det er forhåbningen, at der vil komme gang i de enkelte forhandlinger, som forudset i Annapoliskonferencen.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet forventes at drøfte situationen i Mellemøsten i lyset af den seneste udvikling efter Annapolis-konferencen og den opfølgende internationale donorkonference i Paris den 17. december 2007. I lyset heraf og med udgangspunkt i EU's handlingsplan forventes EU's og kvartettens rolle drøftet.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Ikke relevant

8. Forslaget's konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Ikke relevant.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Danmark deler det internationale samfunds støtte til den igangværende forhandlingsproces mellem israelerne og palæstinenserne. I den forbindelse finder regeringen det væsentligt, at støtten både finder sted på det politiske og det økonomiske plan. Regeringen bakker derfor fuldt op om EU-handlingsplanen.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være politisk enighed blandt medlemslandene om det fortsatte behov for en markant EU-indsats i forbindelse med fredsprocessen i Mellemøsten.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 10. -11. december 2007.

3. Sudan

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådets drøftelse af Sudan/Darfur forventes at fokusere på deployeringen af hhv. FN/AU Hybridstyrken UNAMID og den militære ESDP-operation til Tchad/den Centralafrikanske Republik (EUFOR Tchad/RCA). Også den humanitære situation, fredsforhandlingerne i Darfur og implementeringen af nord-syd fredsftalen (CPA) forudses drøftet. FN generalsekretærens særlige udsending Jan Eliasson vil deltage. Der forventes vedtaget rådskonklusioner.

2. Baggrund

FN/AU Hybridstyrken UNAMID overtog ansvaret for sikkerheden i Darfur den 1. januar 2008, hvor mandaterne for AMIS og EU's støtteaktion til AMIS ophørte. Sudans regering obstruerer fortsat deployeringen af UNAMID, ligesom enkelte kapaciteter, herunder helikopterbidrag, udestår. Kun omkring 9000 af de planlagte 26.000 mand er nu på plads. Danmark har tilmeldt en række militære kapaciteter til FN, herunder transport- og logistikkapaciteter. FN har udvist interesse herfor, men der foreligger endnu ikke konkrete anmodninger om anvendelse af de tilbudte kapaciteter i konkrete perioder.

EU er i færd med at forberede udsendelsen af en militær ESDP-operation til Tchad og den Centralafrikanske Republik, der skal forbedre sikkerheden i flygtningelejrene langs grænsen til Sudan og understøtte indsættelsen af en civil FN-ledet politimission i flygtningelejrene. Iværksættelsen af ESDP-operationen er blevet forsinket som følge af vanskeligheder med at fremskaffe de sidste nødvendige styrkebidrag, herunder helikopterbidrag. Det forventes nu, at operationen kan iværksættes på rådsmødet. Danmark deltager ikke i operationen som følge af forsvarsforbeholdet.

Fredsforhandlingerne for Darfur, der blev lanceret i Sirte, Libyen, den 27. oktober 2007, er sat på vågeblus, mens FN og AU forsøger at engagere de resterende oprørsgrupper. Situationen i Darfur er fortsat meget alvorlig og præget af udbredt vold og lovløshed.

Krisen i Sudans regering ser ud til at være løst. Voldelige sammenstød mellem militser langs grænsen mellem nord og syd og internt i syd vidner dog om, at problemerne langt fra er løst. Implementeringen af nord-syd fredsftalen (CPA) skrider fortsat ikke frem som planlagt, hvilket giver anledning til bekymring, da den er fundamentet for fred i hele Sudan, inklusiv Darfur.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlag er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Drøftelse af EU tiltag for at facilitere deployeringen af hhv. UNAMID og EUFOR Tchad/RCA. Endvidere forventes en drøftelse af den humanitære situation, fredsforhandlingerne for Darfur og implementeringen af nord-syd fredsftalen (CPA) for Sudan.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Sagen forventes ikke umiddelbart at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Drøftelsen af Sudan forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen skal ikke i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen vil under drøftelserne i Rådet arbejde for, at EU støtter indsættelsen af UNAMID, og at der sikres humanitær adgang til Darfur. Derudover vil regeringen arbejde for, at EU fastholder sin støtte til fredsforhandlingerne for Darfur og implementeringen af nord-sydfredsftalen (CPA) for Sudan.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der foreligger bred enighed om behovet for at AU/FN Hybridstyrken UNAMID og EUFOR Tchad/RCA kommer på plads snarest. Derudover forventes der at være bred opbakning til de fortsatte bestræbelser på bringe parterne i Darfur-konflikten til forhandlingsbordet. Endvidere er der enighed om behovet for at sikre gennemførelsen af nord-sydfredsftalen (CPA) for Sudan.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 10.-11- december 2007.

4. Iran

KOM-dokument foreligger ikke

Revideret udgave af samlenotat forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 28. – 29. januar 2008. Ny tekst er markeret med en streg i margenen.

1. Resumé

Rådet ventes at drøfte status og perspektiver i sagen om det iranske atomprogram, inklusiv hvordan EU bedst kan agere i sagen.

2. Baggrund

Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) har løbende drøftet sagen om det iranske atomprogram. På Det Europæiske Råd i december 2007 blev det besluttet, at EU's udenrigsministre på deres møde i januar 2008 skulle drøfte sagen og beslutte hvilke tiltag EU vil træffe i lyset af den proces, der foregår i FN's Sikkerhedsråd.

Rådet har vedtaget et antal retsakter vedrørende restriktive foranstaltninger mod Iran til implementering af FN's Sikkerhedsrådsresolutioner 1737 og 1747. Med vedtagelsen den 6. juni 2007 af den EU-forordning, som skal sikre implementering af Sikkerhedsrådsresolution 1747, er alle sanktioner mod Iran indeholdt i resolution 1737 og 1747 trådt i kraft.

Resolution 1737 af 23. december 2006 pålagde Iran at indstille alle uranberigelses-, oparbejdnings- og tungtvandsaktiviteter og at samarbejde fuldt ud med IAEA. Resolutionen indførte sanktioner (herunder vedr. eksportkontrol, finansielle indefrysninger og rejserestriktioner) efter FN-Pagtens VII, artikel 41, rettet mod sådanne aktiviteter samt mod iranske aktiviteter til udvikling af fremførelsesmidler til atomvåben.

Resolution 1747, der blev vedtaget i enstemmighed den 25. marts 2007, indebærer en række stramninger af sanktionerne i resolution 1737. Desuden indføres en embargo mod køb af våben fra Iran og visse begrænsninger vedr. konventionel våbeneksport til Iran, og regeringer og internationale finansielle institutioner opfordres til at afholde sig fra ny finansiel bistand og långivning til den iranske regering. Manglende efterlevelse kan ifølge resolution 1747 føre til vedtagelse af yderligere sanktioner. Såfremt IAEA derimod kan verificere, at Iran har suspenderet de nævnte aktiviteter, suspenderes også implementeringen af sanktionerne, med henblik på genoptagelse af forhandlinger med Iran. Sanktionerne kan afsluttes ved en Sikkerhedsrådsbeslutning om, at Iran fuldt ud har efterlevet alle IAEA's og Sikkerhedsrådets krav.

Den 15. november 2007 rapporterede IAEA's generaldirektør Mohamed ElBaradei om resultaterne af en handlingsplan, som IAEA-sekretariatet og Iran indgik aftale om den 21. august i år. Formålet er at få løst en række af de udestående spørgsmål vedrørende Irans atomprogram. Rapporten konkluderer, at Iran har skabt øget transparens, men at en række væsentlige spørgsmål stadig udestår samt at Irans tilgang til samarbejdet med IAEA har været

reaktiv i stedet for proaktiv. ElBaradei opfordrer Iran til at give IAEA udvidede inspektionsbeføjelser og til at efterleve forpligtelserne over for FN's Sikkerhedsråd.

Den 3. december 2007 offentliggjorde de amerikanske efterretningstjenester et resumé af en rapport (NIE) om Irans atomprogram, hvori det bl.a. konkluderes, at Iran med stor sandsynlighed afbrød sit nukleare våbenprogram i efteråret 2003. På den anden side gentager rapporten også flere af de velkendte negative konklusioner, bl.a. at Iran med stor sandsynlighed har haft et aktivt atomvåbenprogram, at Teheran stadig ikke efterlever forpligtelserne over for det internationale samfund (suspension af berigelsesaktiviteterne fremhæves), og at man fortsat udvikler ekspertise og teknologi bl.a. inden for uranberigelsesområdet, der vil kunne bruges til udvikling af kernevåben. Det fremhæves også, at Iran fortsat har et aktivt missilprogram, samt at Iran er påvirkelig over for internationalt pres.

Sikkerhedsrådet drøfter mulighederne for at indføre yderligere sanktioner jf. resolution 1747, hvor Sikkerhedsrådet erklærer sin intention om at stramme sanktionsregimet yderligere, hvis Iran ikke efterlever sine forpligtelser. Der pågår drøftelser herom mellem EU3-landene og de lande, der i øvrigt er permanente medlemmer af Sikkerhedsrådet (Kina, Rusland og USA).

3. Hjemmelsgrundlag

Overvejelser om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Overvejelser om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet ventes at drøfte status og perspektiver i sagen om det iranske atomprogram, inklusiv hvordan EU bedst kan agere i sagen.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen ventes ikke sendt i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringens målsætning i atomsagen er fortsat en fuldstændig og verificerbar iransk efterlevelse af IAEA's og Sikkerhedsrådets vedtagelser, herunder garanti for det iranske atomprograms

udelukkende civile karakter. Regeringen finder, at sanktioner om muligt bør vedtages i Sikkerhedsrådet i enighed, men man er rede til at støtte selvstændige EU-foranstaltninger med henblik på at støtte FN-processen, sætte kraft bag forhandlingsporet og opretholde presset over for Iran.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes tilsvarende holdninger i de øvrige EU-lande.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 10. – 11. december 2007.

5. (Evt.) Libanon

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Rådet vil muligvis drøfte den seneste udvikling i Libanon i lyset af bestræbelserne på at vælge en ny præsident.

2. Baggrund

Præsidentembedet i Libanon har stået ledigt siden 23. november 2007. Valget af ny præsident i Libanon er efterfølgende udsat gentagne gange. Hærchef Michel Suleiman vurderes som favorit til posten. Den 12. december 2007 blev næstkommanderende i den libanesiske hær general Francois al Hajj, 54-årige maronit, dræbt ved et attentat. Hajj var favorit til at afløse den nuværende hærchef Michel Suleiman på posten (hvis Michel Suleiman måtte blive udpeget som ny præsident).

Den Arabiske Liga har godkendt en plan til at løse den forfatningsmæssige krise i Libanon. Planen endosserer valg af Michel Suleiman, som ny præsident. EU formandskabet har tilkendegivet sin støtte til planen.

Der ventes gjort et nyt forsøg på valg af præsident den 12. januar 2008.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Rådet vil muligvis drøfte den seneste udvikling i Libanon i lyset af bestræbelserne på at vælge en ny præsident.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Ikke relevant.

9. Høring

Ikke relevant.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter tiltag der kan fremme en løsning på den forfatningsmæssige krise i Libanon. Herunder at der kan findes en præsidentkandidat der nyder tilstrækkelig opbakning i befolkningen og blandt de politiske grupperinger i Libanon til at kunne fremme Libanons prioriteter.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være politisk enighed blandt medlemslandene om situationen i Libanon.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

6. Pakistan

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

Situationen i Pakistan ventes drøftet i lyset af den seneste udvikling i Pakistan, herunder mordet på Benazir Bhutto og parlamentsvalget den 18. februar (udskudt fra den 9. januar). Der vil være EU-valgobservatører tilstede ved valget.

2. Baggrund

Den politiske situation i Pakistan er vanskelig og under konstant forandring. Det er efter mordet på Benazir Bhutto forventningen, at valget vil blive gennemført den 18. februar 2008 og ikke som planlagt den 8. januar 2008. Der vil være EU-valgobservatører tilstede ved valget.

Præsident Musharraf indførte undtagelsestilstand den 3. november 2007 med den begrundelse, at det var nødvendigt for at dæmme op for islamisternes trussel mod den nationale sikkerhed. Den 29. november lagde Musharraf sin militæruniform, overdrog embedet som forsvarschef til general Kiyani, og blev samtidigt sværget ind til en ny periode som præsident. Som nyindsat præsident lovede Musharraf at ophæve undtagelsestilstanden den 16. december 2007, hvilket også blev gjort. Dette har EU hilst velkommen. Endvidere er der fortsat begrænsninger på ytrings- og forsamlingsfrihed og ikke alle politiske fanger er blevet frigivet. Ophævelsen af undtagelsestilstanden blev hilst velkommen af EU samtidig med, at man understregede behovet for yderligere demokratiske reformer.

Scotland Yard er i Pakistan for at assistere myndighederne med at blotlægge omstændighederne omkring drabet på Bhutto.

3. Hjemmelsgrundlag

Spørgsmålet om hjemmelsgrundlaget er ikke relevant.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Situationen i Pakistan forventes drøftet i lyset af den seneste udvikling, herunder mordet på Banazir Bhutto og parlamentsvalget den 18. februar 2008 (udskudt fra den 9. januar 2008). Med tilstedeværelsen af valgobservatørmissionen ønsker EU at signalere ønsket om at fremme demokratiseringen i Pakistan. En demokratisk udvikling, hvor det næste væsentlige skridt er afholdelse af parlamentsvalg, er vigtig med henblik på skabe på stabilitet i landet på længere sigt.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

7. Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Ikke relevant

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Sagen forventes ikke umiddelbart at have konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Sagen skal ikke sendes i høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Der er stor bekymring i EU over situationen i Pakistan, som Danmark deler. Det er vigtigt, at det kommende valg gennemføres som planlagt for at få Pakistan hen mod mere stabile og demokratiske forhold. Det skal undersøges, hvordan EU kan gøre mere for at støtte en positiv udvikling i Pakistan, herunder støtte til moderate kræfter i landet og opbygningen af fungerende institutioner.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige EU-lande forventes at støtte fortsat internationalt pres på Pakistan for at skabe mere demokratiske tilstande.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

7. Kommissionens forslag til en stabiliserings- og associeringsaftale mellem de Europæiske Fællesskaber og deres medlemslande og Republikken Serbien samt interimsaftale på det handelsmæssige område.

KOM (2007) 743 endelig af 27. november 2007

KOM (2007) 744 endelig af 27. november 2007

1. Resumé

Kommissionen og Serbien har færdigforhandlet en stabiliserings- og associeringsaftale mellem EU og dets medlemslande og Republikken Serbien samt en interimsaftale på det handelsmæssige område. Aftaleudkastet bygger på lignende aftaler indgået med den tidligere jugoslaviske republik Makedonien, Kroatien, Albanien og Montenegro. Der er tale om en bred aftale med det overordnede formål at styrke demokratiet og retsstatsprincipperne, og at bidrage til politisk, økonomisk og institutionel stabilitet både i Republikken Serbien og i regionen. Aftalen indeholder afsnit om politisk dialog, regionalt samarbejde, varernes fri bevægelighed, arbejdskraftens bevægelighed, etablering, serviceydelser og kapitalbevægelser, tilnærmelse af lovgivning, retshåndhævelse og konkurrenceregler, retlige og indre anliggende, samarbejdspolitikker, og om økonomisk samarbejde. Aftalen vil udgøre den juridiske ramme for Serbiens fremtidige EU-tilnærmelse og er en vigtig forudsætning for fastholdelsen af fred og stabilitet i regionen. Aftalen forventes undertegnet på rådsmødet eller på et snarligt tidspunkt derefter.

2. Baggrund

Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) vedtog den 3. oktober 2005 bemyndigelse til Kommissionen om at indlede forhandlinger med den daværende Statsunion Serbien og Montenegro om en stabiliserings- og associeringsaftale, herunder med et forhandlingsmandat til Kommissionen. Efter Montenegros uafhængighed fra Serbien i maj 2006 opstod der behov for at tilpasse forhandlingsmandatet, så Kommissionen kunne forhandle særskilt med Serbien og uafhængigt af Kommissionens forhandlinger med Montenegro. Det tilpassede forhandlings-mandat blev godkendt i Rådet (retlige og indre anliggender) i juli 2006. Der foreligger et udkast til stabiliserings- og associeringsaftale med Serbien og til en interimsaftale på det handelsmæssige område.

Serbien har siden år 2000 været omfattet af stabiliserings- og associeringsprocessen for Det vestlige Balkan og har som sådan haft fordel af en række af EU's handels- og bistandsmæssige instrumenter. Stabiliserings- og associeringsaftalen er det næste skridt i Serbiens tilnærmelse til EU. Serbien er, som de øvrige lande på det vestlige Balkan, potentiel kandidat til EU medlemskab.

Det Europæiske Råd sendte i december et klart budskab til Serbien om, at landet har et europæisk perspektiv, og at EU er rede til at undertegne Stabiliserings- og Associeringsaftalen med Serbien, så snart Serbien opfylder de nødvendige betingelser, herunder i forhold til at samarbejde med Krigsforbrydertribunalet for det tidligere Jugoslavien (ICTY). Det ventes, at alle EU-lande vil kunne tilslutte sig en undertegnelse af aftalen på baggrund af den seneste udvikling.

3. Hjemmelsgrundlag

Stabiliserings- og associeringsaftalerne har hjemmel i artikel 310 i Traktaten om Det Europæiske Fællesskab sammenholdt med art. 300(2) og 300(3). Rådets afgørelse træffes ved enstemmighed. De dele af aftalerne, som falder ind under Traktatens afsnit IV, er omfattet af Protokollen om Danmarks særlig stilling.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. Formål og indhold

Stabiliserings- og associeringsaftalen mellem Republikken Serbien på den ene side og Fællesskabet og dets medlemsstater på den anden er en blandet aftale, dvs. at aftalen omfatter områder, hvor både Fællesskabet og medlemsstaterne har kompetence. Det generelle sigte med aftalen er gradvist at styrke og udvikle de politiske og økonomiske forbindelser mellem de to parter. Der er tale om en bred aftale med det overordnede formål at styrke demokratiet og retsstatsprincipperne, at bidrage til politisk, økonomisk og institutionel stabilitet både i Serbien og i regionen, at etablere en ramme for politisk dialog, at støtte bestræbelserne på at udvikle landets økonomiske og internationale samarbejde, herunder tilnærmelse af landets lovgivning til Fællesskabets, samt at støtte omstillingen til en fungerende markedsøkonomi, herunder gennem gradvis etablering af et frihandelsområde mellem Fællesskabet og Serbien. Endelig er det et formål at tilskynde til regionalt samarbejde indenfor de områder, som er omfattet af aftalen.

Aftalen bygger på en række generelle principper som respekt for grundlæggende demokratiske principper og menneskerettigheder, for international fred og stabilitet samt betydningen af implementeringen af internationale forpligtelser, herunder samarbejdet med Krigsforbrydertribunalet for det tidligere Jugoslavien. Med aftalen etableres desuden en øget politisk dialog mellem parterne indenfor rammerne af stabiliserings- og associeringsrådet, herunder med henblik på gradvis tilnærmelse af holdninger på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område. I relation til udvikling af regionalt samarbejde forpligtes Serbien til aktivt at fremme gode relationer i regionen.

I henhold til aftalens afsnit om varernes fri bevægelighed skal der over en periode på maksimalt 6 år etableres et frihandelsområde i overensstemmelse med WTO's regler. Dette sker ved en progressiv liberalisering af samhandelen i relation til industrielle produkter, landbrugs- og fiskeriprodukter, samt øvrige produkter.

Aftalen indeholder desuden bestemmelser om arbejdskraftens bevægelighed, etablering, serviceydelser og kapitalbevægelser, tilnærmelse af lovgivning, retshåndhævelse og konkurrenceregler, retlige og indre anliggende, samarbejdspolitikker, økonomisk samarbejde, samt et afsluttende afsnit med institutionelle, generelle og endelige bestemmelser.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal afgive samstemmende udtalelse.

7. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget berører ikke dansk ret. Aftalen tager højde for Danmarks, UK's og Irlands særstilling for de dele af aftalen, hvor dette er relevant.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Forslaget har ikke umiddelbart konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet.

9. Høring

Forslaget har ikke været sendt i ekstern høring.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter indgåelsen af stabiliserings- og associeringsaftaler for landene på Det vestlige Balkan. Aftalerne udgør den juridiske ramme for landenes EU-tilnærmelse og er en vigtig forudsætning for udvikling og stabilitet i regionen. Fra regeringens side har man således støttet forhandlingerne om en stabiliserings- og associeringsaftale med Serbien og har forholdt sig generelt positiv til Kommissionens forslag, som tæt følger skabelonen fra de allerede indgåede aftaler med henholdsvis Kroatien, den tidligere jugoslaviske republik Makedonien, Albanien og Montenegro. Regeringen tilslutter sig undertegnelsen af aftalen på rådsmødet eller på et snarligt tidspunkt derefter, når betingelserne herfor er til stede.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Da Kommissionens aftaleudkast følger en model, der tidligere er anvendt over for andre lande på Det vestlige Balkan, ventes aftaleudkastet ikke at ville give anledning til større principielle problemer. Andre landes holdninger forventes at svare til regeringens.

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 24. juli 2006. Grundnotat om Kommissionens forslag til stabiliserings- og associeringsaftale med Serbien blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 21. december 2007.